

Scoren met medezeggenschap

18 mei 2017

Joost van Mierlo

De spelregels

- Onderwerpen:
 - inrichting medezeggenschap
 - artikel 24 WOR
 - artikel 25 WOR:
 - informatie en wezenlijke invloed
 - gefaseerde besluitvorming
 - personele gevolgen
 - besluitvorming in concernverband
 - artikel 27 WOR
 - artikel 30 WOR

Inrichting

- Toenemende behoefte aan flexibele inrichting van medezeggenschap
- Flexibiliteit binnen de WOR: artt. 6, 12, 15, 24 en 32
- Flexibiliteit buiten de WOR: Kleine kern-OR met flexibele schil waaruit naar gelang het onderwerp wordt geput

Inrichting

- Ktr Utrecht inzake RVM Ormit:
 - samenstelling op basis van aanmelding i.p.v. verkiezing
 - RVM bestond afwisselend uit 7 tot 11 leden i.p.v. 5 leden
 - Onduidelijk was of de directieleden wél of géén lid van de RVM waren, dus onvoldoende waarborgen m.b.t. een onafhankelijke meningsvorming binnen de RVM
 - geen adviesrecht m.b.t. benoeming en ontslag van bestuurders
 - Werkwijze niet geregeld in reglement, maar in convenant

Inrichting

- Tips:
 - Betrek de ondernemingsraad bij het maken van afspraken
 - Geef de ondernemingsraad, in afgeslankte vorm, een (formele) rol in de nieuwe structuur, al dan niet met andere naam (bijvoorbeeld RVM)
 - Schurk zo dicht mogelijk tegen de WOR m.b.t. samenstelling, faciliteiten, bescherming, advies- en instemmingsrechten en besluitvorming

Artikel 24 WOR

- Lid 1:
 - bespreking algemene gang van zaken
 - doen van mededeling over besluiten in voorbereiding, en afspraken maken over moment en de wijze waarop de OR betrokken wordt
- Lid 2: aanwezigheid commissarissen of bestuurders aandeelhouder (ook art. 25 lid 4!)

Artikel 24 lid 1 WOR

- OK in Philips Lighting beschikkingen:
 - schending art. 24 lid 1 WOR op zich is geen zelfstandige grondslag voor kennelijke onredelijkheid
 - schending kan geheeld worden
 - doorslaggevend is of de OR nog wezenlijke invloed heeft kunnen uitoefenen

Artikel 24 lid 1 WOR

- OK in de Nalco:
 - zodra sluiting aannemelijk scenario werd
 - en dat is niet moment waarop business case was afgerond, maar moment waarop sluiting zich als voldoende reële optie aftekende
 - was moment voor overleg i.d.z.v. art 24 lid 1 WOR, althans voor een *informeel* overleg

Artikel 25 WOR

- Adviesaanvraag
 - wat?
 - waarom?
 - personele gevolgen?
 - hoe daarin te voorzien?
- Overlegvergadering (art. 25 lid 4 jo art. 24 lid 2!)
- Advies
- Definitief besluit

Informatie

- OK in RPS:
 - binnen redelijke grenzen is het aan de OR en niet aan de ondernemer te bepalen welke informatie nodig is om verantwoord advies te geven
 - informatie moet concreet en voldoende beargumenteerd te zijn
- suggestie: voorwaardelijk (deel)advies

Wezenlijke invloed

- OK in Nalco:
 - Niet naleving art. 24 lid 1 WOR is nadien níet geheeld
 - door de OR aangedragen alternatieven waren al bekeken en verworpen
 - geen ruimte heroverweging op basis van specifieke argumenten die de OR aandroeg
- Nalco en voorwaardelijke besluiten

Gefaseerde besluitvorming

- OK in NCRV:
 - ondernemer mag besluitvorming faseren
 - maar dat mag geen afbreuk doen aan effectiviteit van de medezeggenschap
 - met name t.a.v. de personele gevolgen mag de ondernemer niet te snel verwijzen naar een later stadium
 - suggestie: maak afspraken!

Personele gevolgen

- Artikel 25 lid 3 WOR verplicht ondernemer aan te geven hoe hij in de personele gevolgen gaat voorzien
- De ondernemer is niet verplicht een sociaal plan overeen te komen (cao?!)
- De uitkomst van het overleg met de bonden is voor de OR een gegeven

Personele gevolgen

- OK in Akzo Nobel:
 - de ondernemingsraad moet de wijze waarop in de gevolgen wordt voorzien kunnen betrekken bij zijn advies
- OK in NCRV/Canon bij gefaseerde besluitvorming:
 - ook al kan NCRV/Canon nog niet aangeven wat de gevolgen zijn, zij moet wél aangeven hoe zij daarin gaat voorzien

Personele gevolgen en WWZ

- OK in Inventum:
 - gelet op invoering WWZ kan, zeker nu de aangeboden vergoeding hoger is, niet gezegd worden dat die de toets van art. 26 lid 4 WOR niet kan doorstaan
 - Dat Inventum financieel gezond is, maakt dat niet anders.

Personele gevolgen en WWZ

- Ok in Honeywell:
 - Honeywell heeft gemotiveerd toegelicht dat zij zich houdt aan de huidige wetgeving (WWZ)
 - Reorganisatie 2015 is afgerond, er is sprake van een nieuwe reorganisatie, op basis van onderzoeken van na 2015, en de nieuwe reorganisatie staat niet in zodanig verband met de eerdere dat dezelfde vergoeding op zijn plaats zou zijn

Concern-besluiten

- De WOR gaat er van uit dat de ondernemer zélf een besluit neemt en zélf een afweging van belangen maakt
- Art. 25 WOR: *'door **hem** voorgenomen besluit'*
- Art. 26 WOR: *'**de ondernemer** bij afweging van de betrokken belangen ... niet in redelijkheid tot het betrokken besluit had kunnen komen')*

Concern-besluiten

- Drie zéér bepalende uitspraken van de Ondernemingskamer:
 - OK 9 juli 2013 inzake Watsss Nederland
 - 8 oktober 2013 zake Prins Dokkum
 - 17 november 2016 inzake Nalco

Concern-besluiten

- Ondernemingskamer:
 - besluit om concern te reorganiseren is in beginsel aangelegenheid concernleiding
 - onvermijdelijk en vanzelfsprekend dat belang dochter mede wordt bepaald door concernbelang
 - concernbelang legt zwaar, maar niet zonder meer doorslaggevend gewicht in de schaal

Concern-besluiten

- Ondernemingskamer in Prins Dokkum:
 - Keus om hier productiecapaciteit af te stoten kan slechts inzichtelijk worden gemaakt door (cijfermatige) vergelijking van locaties
 - aanwijzingen dat ondernemer beschikte over cijfers andere bedrijven ontbreken

Concern-besluiten

- Ondernemingskamer in Watts:
 - de ondernemer moet zelfstandig een (voorgenomen) besluit nemen
 - de ondernemer moet blijk geven van een zelfstandige afweging van concernbelang tegen overige betrokken belangen
 - de ondernemer moet die afweging van belangen inzichtelijk maken

Concern-besluiten

- OK in Nalco:
 - Besluit is op internationaal groepsniveau voorbereid
 - Nalco is verplicht medezeggenschap zorgvuldig vorm te geven, opdat die daadwerkelijk invloed kan uitoefenen
- Bestuurder kan zich niet verschuilen achter concernleiding

Arbeidsvoorwaarden

- OR als alternatief voor bonden
- Grenzen:
 - art. 27 lid 3 WOR (KLM)
 - karakter van de cao (APTМ)
 - verschil tussen een cao en een arbeidsvoorwaardenregeling (Jumbo)

Artikel 27 WOR en pilots

- Ktr Breda inzake COR/Veolia:
 - óók m.b.t. pilot heeft de COR instemmingsrecht
- Art. 27 lid 1 WOR kent niet het criterium ‘belangrijke’
- ‘Tijdelijkheid’ van het besluit legt gewicht in de schaal bij vervangende toestemming

Artikel 27 WOR

- Als de OR geen instemming verleent, dan is de koninklijke weg: vervangende toestemming
- Twee gronden:
 - onthouden instemming is onredelijk
 - de ondernemer heeft zwaarwegende bedrijfsorganisatorische, bedrijfseconomische of bedrijfssociale redenen

Vervangende toestemming

- HR in Stena Line:
 - Indien zowel de argumenten van de ondernemer als die van de OR redelijk zijn, zal de rechter in beginsel geen vervangende toestemming verlenen, tenzij ...
- Met name op arbeidsvoorwaardelijk gebied is onthouden instemming niet snel onredelijk
- Tip: betrek OR in vroeg stadium!

Artikel 30 WOR

- Benoeming tijdelijk bestuurder bij Caparis
- Slechts onder bijzondere omstandigheden, bijvoorbeeld zeer korte duur, zou inwinnen advies achterwege kunnen blijven
- Art. 36 WOR biedt slechts de mogelijkheid de ondernemer te verplichten tot nakoming, niet om het besluit in te trekken

VRAGEN?

SAMEN UITBLINKEN

BEDANKT

De Voort Advocaten I Mediators

Naam

Prof. Cobbenhagenlaan 75, 5037 DB Tilburg

Telefoon: 013-4668883

E-mail:

Blijf op de hoogte. Volg de sectie MZ op twitter
[@MZ_DeVoort](https://twitter.com/MZ_DeVoort) en op LinkedIn via de pagina
[Medezeggenschapsrecht De Voort Advocaten](#)